

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

LEADER- projektitoetus

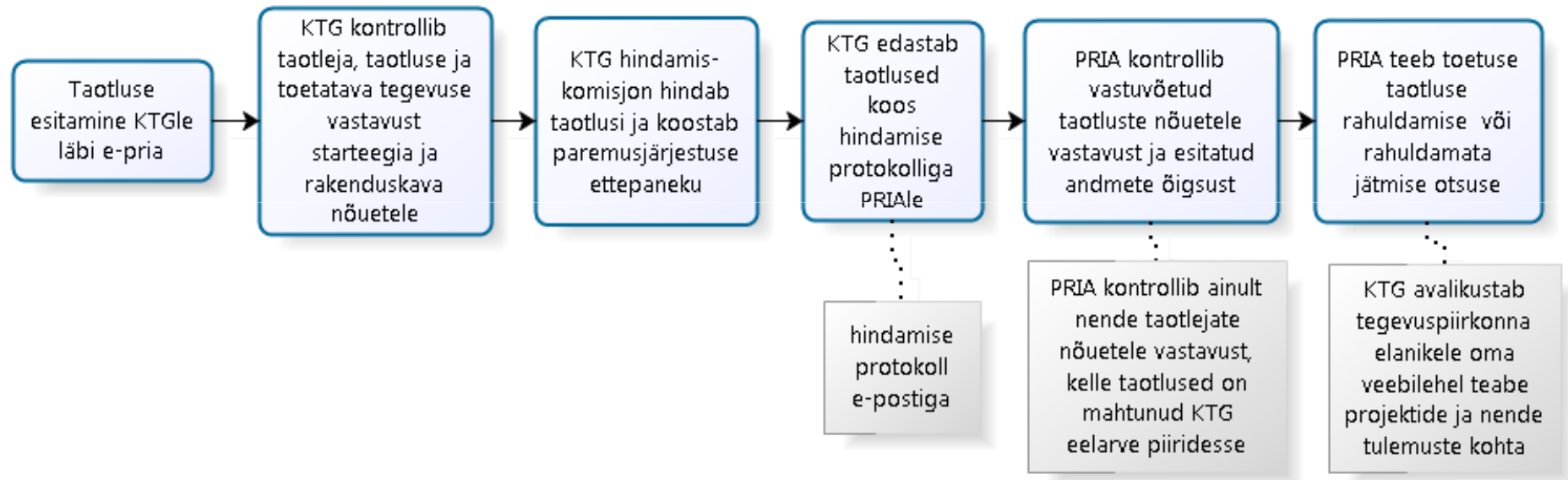
Marek Treufeldt, Viljar Värk
PRIA

November 2015

Maaeluministri 23.10.15 määrus nr 11
„Kohaliku tegevusgrupi toetus ja
LEADER-projektitoetus“

<https://www.riigiteataja.ee/akt/127102015011>

Toetustaotluse menetlusskeem

Projektitoetuse taotleja

- kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonnas tegutsev
 - ettevõtja
 - kohaliku omavalitsuse üksus (KOV)
 - sihtasutus (SA)
 - seltsing
 - põllu- ja maamajanduse valdkonna riigimuuseum **UUS!**
(PVL tegevuspiirkonnas ei ole)
 - mittetulundusühing (MTÜ), sh kohalik tegevusgrupp (KTG)

*Märge “UUS!” tähistab uut võimalust või nõuet võrreldes eelmise perioodiga

Strateegia meetme nõuded taotlejale

- Projektitoetuse taotleja peab järgima KTG strateegia meetmes taotlejale kehtestatud nõudeid
 - KTG-l on õigus kitsendada LEADER-määruse nõudeid vastavalt strateegia eesmärkidele
- KTG teatab taotluste vastuvõtu tähtaja kohalikus lehes ja oma veebilehel vähemalt 4 nädalat enne taotlusvooru algust §21 lg4

Nõuded projektitoetuse taotlejale

- Projektitoetuse taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti
- Taotlejal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud
- Taotleja ei ole saanud ega taotle samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi
- ta on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi
- tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väliamaksemisest

Projektitoetuse määr ja suurus

- MTÜ, SA, KOV ja põllu- ja maamajanduse valdkonna riigimuuseum kuni 90%
- Kogukonnateenuse arendamiseks kuni 90 % *(PVL strateegia ei näe ette kogukonnateenuste arendamist eelistingimustel vaid käsitleb võrdselt ülejäänud ettevõtluse arendamisega, toetus 60%)*
- Seltsingule kuni 100 %
- Ettevõtjale kuni 60 %
MTÜ, SA või KOV kuni 60%, kui kavandatud tegevus on suunatud ettevõtluse arendamiseks.
- Taristuinvesteering kuni 60 %
- Uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks kuni 90%
- KTG piiriülese koostööprojekti ettevalmistav projekt kuni 100 %
- Mootorsõiduki ja maastikusõiduki ostmiseks ja liisimiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse ettevõtjale, MTÜle või SAle projektitoetust kuni 30 % investeeringuobjekti abikõlblikest kuludest.
- Teadmussiirde projekti elluviimiseks kuni 90%

Kohalik tegevusgrupp (KTG) kui projektitoetuse taotleja

- **UUS!** KTG projektitaotlus peab olema vastu võetud KTG üldkoosoleku otsusega (§27 lg2)
 - otsuses on selgelt näha vastavus KTG strateegiale ja rakenduskavale ja
 - projektitaotluse rahastamise suurus
- **UUS!** KTG saab taotleda LEADER-projektitoetust, sh teadmussiirde ja ühisprojektide elluviimiseks
- **AINULT** KTG saab taotleda projektitoetust koostööprojektide tegemiseks

Toetatavad tegevused (§ 30)

Projektitoetust võib taotleda **strateegia meetmes**
nimetatud tegevuse jaoks:

1. ehitise ehitamine, parendamine
2. taristuinvesteeringud, sh
 - uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgud
3. mootorsõiduki, masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmine, paigaldamine
4. infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmine, paigaldamine
5. teostatavusuuringu koostamine
6. punktides 1-5 nimetamata tööde, teenuste, kaupade ostmine

Ehitise ehitamine, parendamine ¹

- Peab olema ehitusluba või ehitusteatis, kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt
(esitatakse 1.maksetaotlusega, §42 lg7 p9)
- Toetus ehitamiseks võib sisaldada ka
 - kuni **3%** ehitustööde maksumusest omanikujärelevalve ja muinsuskaitsejärelevalve tegemiseks
 - **UUS!** kuni **10%** ehitustööde maksumusest projekteerimistöödeks
- **UUS!** Ehitise projekteerimistööd eraldiseisva projektina ei toetata!

UUS! Etapiviisiline investering

- Selline ehitustegevus, mis ei võimalda pärast selle elluviimist ehitist sihipäraselt kasutada (projekti eesmärkidele vastavalt) EI OLE LUBATUD! §31 lg1 p22
- ehitusteatise- või ehitusloakohustusliku hoone ehitustegevuse puhul kavandatava ehitise maksumuse eelarve §37 lg 4 p2

Toetatav tegevus peab vastama järgmistele nõuetele (§28 lg 2):

- Ehitis, mida ehitatakse v.a. uus püstitatav hoone, või kuhu inventar või seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, peab olema taotleja omandis või talle antud õiguslikel alustel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest
- uue hoone püstitamiseks, peab kavandatava hoone alune maa olema projektitoetuse taotleja omandis või on selle alusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt viieks järgnevaks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest

Taristuinvesteeringud

- veevarustuse-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldise, uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu ja juurdepääsutee ehitamise kulud ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmise, paigaldamise ja vastava võrguga liitumise kulud (§30 lg2 p2)
- Taristuinvesteeringuks loetakse investeeringut üksiktarbija liitumispunktini.

Põhivara, sh mootorsõiduk

- Ettevõtjad, MTÜ-d ja SA-d saavad toetust taotleda mootorsõiduki, masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmiseks ja paigaldamine §34 lg9
 - **UUS!** Maastikusõiduki või mootorsõiduki sihtotstarve peab olema **KTG tegevuspiirkonnas** teenuste osutamine §30 lg2 p4
- **Toetust ei saa sõiduauto** ostmiseks ega liisimiseks!
§31 lg1 p10
- **Kohalik omavalitsusüksus (KOV)** ja põllu- ja maamajanduse valdkonna **riigimuuseum ei saa toetust mootorsõiduki** ostmiseks, liisimiseks
- **Seltsing ei saa toetust põhivara** ostmiseks, liisimiseks

Liising¹

- Juhul kui põhivara liisitakse, siis peab **asja omandiõigus üle minema projektitoetuse saajale** hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest (kõige hiljem 30.06.2023, §31 lg1 p12)
 - liisingulepinguga seotud kulud, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed – ei ole abikõlblikud! (§31 lg 1 p11)

Liising²

- Liisingu puhul makstakse toetus välja **kuni viie aasta jooksul** arvates taotluse rahuldamise otsusest, kuid hiljemalt 30.juuniks 2023
 - **UUS!** kalendriaasta jooksul saab esitada **kuni neli maksetaotlust** §42 lg4
 - esimese maksetaotlusega: liisinguleping, maksegraafik, üleandmise-vastuvõtmise akt, arve
 - järgmiste maksetaotlustega arve(d) ja tasumist tõendavad dokumendid

Toetatavad tegevused (§ 30)

Projektitoetust võib taotleda **strateegia meetmes nimetatud tegevuse jaoks:**

1. ehitise ehitamine, parendamine
2. taristuinvesteeringud, sh
 - uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgud
3. mootorsõiduki, masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmine, paigaldamine
4. infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmine, paigaldamine
5. teostatavusuuringu koostamine
6. punktides 1-5 nimetamata tööde, teenuste, kaupade

UUS! Mitteinvesteeringud §30 lg2 p7

- Mitteinvesteeringuteks ehk *pehmete tegevuste elluviimiseks* saab projektitoetust taotleda, kui need on **osa ühisprojektist, teadmussiirde projektist** või tegevusgruppide omavahelisest **koostööprojektist**

Piiriveere Liider kontekstis:

Meede 1 (elukeskkonna arendamine) ei võimalda mitteinvesteeringuid

Meede 2 (ettevõtluse arendamine) võimaldab mitteinvesteeringuid teadmussiirde (koolitus- ja teavitustegevus) projektina

Meede 3 (koostöö ja ühistegevus) on suunatud mitteinvesteeringutele.

UUS! Ühisprojekt ¹

- Taotlejal peab olema **vähemalt üks partner** - füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik §28 lg 3 p2
 - Kui ühisprojekti algatajaks on KTG, siis ei saa ainsaks partneriks olla teine KTG
- Ühisprojekti tegevused viiakse ellu **kahe kuni nelja aastase tegevuskava** alusel
- Ühisprojekti tegevuskava vorm asub PRIA veebilehel
- **UUS!** pärast ühisprojekti toetuse taotluse rahuldamist PRIAs avalikustab KTG oma **veebilehel ühisprojekti eesmärgi, partnerid ja üldised tegevussuunad** §21 lg4 p13

UUS! Ühisprojekt²

- Ühisprojekti toetus makstakse välja toetuse taotlejale §31 lg 1 p22
- Ühisprojektis osalev partner ei saa esitada arveid PRIAle toetuse väljamaksmiseks
- Ühisprojekti partner võib olla hinnapakkuja
 - Näiteks on toetatav MTÜ ja ettevõtjate vaheline ühisprojekt, kus planeeritakse koostöös teadusarendusasutusega midagi uut katsetada, juurutada

Piiriveere Liider strateegia:

Teenusepakkujaid ja tarnijaid ei loeta ühistegevuse (partnerite) hulka (*st ühistegevuse sisu ei saa piirduda vaid sellega, et partnerilt teenust sisse ostan!*)

UUS! Teadmussiirde projekt¹

- Teadmussiirde projekti eesmärk on koolitus- ja teavitustegevused KTG tegevuspiirkonna ettevõtluse arendamiseks
 - võib olla nii ühekordne koolitus- ja teavitustegevus, kui ka kuni 2 aastane projekt
- Teadmussiirde projekti taotlejal on selle tegevuse elluviimiseks olemas KTG strateegia rakenduskava meetmes kirjeldatud asjakohane suutlikkus §28 lg 3 p3
- Piiriveere Liider strateegia: taotleja peab taotluses ära põhjendama PVL tegevuspiirkonnale koolitus- ja teavitustegevusest saadava kasu ning tegevuspiirkonna vajaduse nimetatud koolituse osas, esitama koolituse programmi ja kirjeldama osalejate valiku printsiibid. Tegevusgrupp jätab endale õiguse iga-aastase rakenduskava meetmelehega kehtestada täiendavaid nõudeid koolitaja suutlikkusele ja pädevusele.

Tegevusgrupi koostööprojekt

- **Koostööprojekti toetuse taotlejaks saab olla ainult KTG**, kellel on koostööprojekti elluviimiseks vähemalt üks partner - KTG
 - koostööprojekt on KTG-de koostöös elluviidav kuni **3-aastane** projekt
- **Koostööprojekt võib olla riigisisene või piiriülene**
 - piiriülese koostööprojekti ettevalmistamiseks saab KTG taotleda koostööprojekti ettevalmistavale projektile toetust
 - riigisisese koostööprojekti ettevalmistamiseks vajalikud kulud saab KTG katta tegevusgrupi toetuse elavdamise kuludest
- **UUS!** Koostööprojekt olema vastu võetud KTG üldkoosoleku otsusega

UUS! Kogukonnateenuse projekt

- Kogukonna vajadustest lähtuva kogukonnateenuse arendamiseks saab toetust taotleda, kui kogukonnateenus on kirjeldatud KTG strateegias. §28 lg 2 p3

PVL strateegias ei ole kogukonnateenust kirjeldatud

- Kogukonnateenuse arendamise projekt peab olema vastu võetud KTG üldkoosoleku otsusega §34 lg 3

Kogukonnateenus – mittemateriaalne väärtus, mis aitab kaasa kogukonna arengule ja töökohtade loomisele piirkonnas. Kogukonnateenuse pakkuja võib olla nii ettevõtja kui mittetulundusühing. Rakendatav valdavalt turutõkke piirkondades.

Kogukonnateenus - kogukonna liikmelt kogukonna liikmetele pakutav teenus, mis lähtub kogukonna vajadustest. Tegu on mittemateriaalse väärtusega, mis on suunatud külakogukondadele, kus tururegulatsioon mingites valdkondades ei toimi, arengule ja seal töökohtade loomisele. Kogukonnateenusteks võib teatud tingimustel lugeda näiteks avalikku kööki, lastehoidu, pesumaja jms.

UUS! Personalikulu ¹

- **AINULT** ühis-, teadmussiirde- või koostööprojekti raames on abikõlblik projektiga seotud eksperdi või projektijuhi **töötasu** (koos maksudega) ja kaudne kulu 15%.

PERSONALIKULU

projektijuhi või eksperdi tasu vastavalt töölepingule, töövõtu- või käsunduslepingule,
sh seadusest tulenevad maksud ja maksed

PROJEKTJUHTIMINE, v.a.
KOV ja riigimuuseum
§31 lg1 p16

EKSPERDID

TOETUST EI SAA
projektijuhi brutotunnitasu,
mis ületab 10 eurot ja
projektijuhtimisega seotud
personalikulu kokku, mis
ületab 20 % projekti
abikõlblikest mitte-
investeeringutega seotud
kuludest. Personalikulule
võib juurde taotleda kaudset
kulu 15%. §31 lg1

p9

TOETUST EI
SAA, kui tegemist
on KOV-i või
riigiasutuse või
hallatava asutuse
ametniku /
töötajaga, **kellel**
on projektiga
sarnased
tööülesanded
§31 lg1 p9

TOETUST EI SAA, kui
tegemist on KOV-i või
riigiasutuse või hallatava
asutuse ametniku /
töötajaga, **kellele on**
projektiga sarnased
tööülesanded
§31 lg1 p9

**ETTEVÕTJA, MTÜ ja SA
ühis-, teadmussiirde või koostööprojekti
PROJEKTIJUHTIMISE OTSENE PERSONALIKULU**

tegevusi elluviiva projektijuhi tööjõukulud (töötasu, lisatasu, preemia, puhkusetasu või puhkusetoetus, mis on kooskõlas samasisulise töö eest makstava palgataseme või töötasuga), töölepingu lõpetamise ja muu seadusest tulenev hüvitis, seadusest tulenevad maksud ja maksed punktides, sh sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks ja haigushüvitise tööandjapoolne osa, füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ning sellelt tasult arvestatud sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks

**UUS! 15% kaudseteks
kuludeks**

**PROJEKTIJUHTIMISE KAUDSED
KULUD**

bürootarbed, sidekulud, infotehnoloogia kulud, projektijuhi tööruumi kulu ja sõidukulu, raamatupidamiskulud, toetatava tegevuse elluviimisega seotud pangakonto haldamise kulud, ülekandetasud

kaudsete kulude hüvitamise korral toetuse väljamaksmisel abikõlbliku kaudse kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita ning selline kulu ei kuulu hüvitamisele kuludokumendi alusel

NÄIDE - projektijuhtimise kulud

- Ühisprojektis kavandatav turundustegevus 5000 €
- Investeering 1000€
- Tasuvusuuring 500€
- Arvutitarkvara 400€

- Projektijuhtimise otsene personalikulu kuni 20%
 $5000+500+400=5900*20%= 1180€$
- Kaudne kulu 15% otsesest personalikulust $1180*15%=177€$
– ***Kokku projektijuhtimine koos kaudse kuluga $1180+177=1357€$***

- Projekti abikõlblik maksumus kokku
 $5000+1000+500+400+1357= \mathbf{8257€}$

UUS! ÜLDKULU ühis-, teadmussiirde- või koostööprojekti

- **AINULT** ettevõtja, MTÜ või SA
ühis-, teadmussiirde või koostööprojekti
elluviimiseks saab taotleda toetust projektiga seotud
üldkulude tarbeks §31 lg 1 p15

Toetuse taotlemine – KOVi ülesanded

- **Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesannete asendamiseks tehtud kulud EI OLE ABIKÕLBLIKUD § 31 lg1 p13**

- Taotleja taotleb toetust KOVi omandis oleval kinnistul asuva külamaja akende siseviimistlemiseks. Projekti eesmärgiks on küla elukeskkonna kvaliteedi parandamine, külamaja soojustamise ja välisilme kaasajastamise läbi. Ühtlasi uue katuse saanud külamaja reklaamimine interneti kaudu majutus- ja tähtpäevade tähistamise paigana ja turismiobjektina.
- Taotleja taotleb toetust KOV omandis oleval kinnistul külamaja-elamu (antud tasuta kasutusse Seltsile) siseruumide renoveerimistöödeks. Eesmärgina nimetab taotleja külaelanike kooskäimiskoha säilitamist.

Tulenevalt KOKS §6 lg2 sätestatust ja Tartu Ringkonnakohtu kohtuotsusest nr 3-11-101 on kulud mitteabikõlblikud. Vallale kuuluvate hoonete korrashoid on KOV ülesanne ja enda kui hoone omaniku kohustus.

Lisaks peab LEADER projektiga määratud tegevus looma uuenduslikku lisaväärtust või lisama innovaatilise elemendi

UUS! Võrdlushindade kataloog

- Kataloogis olevate masinatele-seadmetele saab toetust taotleda vaid seal oleva PIIRHINNA (abikõlblik netomaksumus) ulatuses! §34 lg 1 p20
Hinnapakkumust ei pea võtma.
- KATALOOGIS PEAMISELT
PÕLLUMAJANDUSMASINAD-SEADMED:
 - traktorid, mullaharimismasinad, külvikud ja istutid, väeturid, vihmutus- ja niisutusseadmed, taimehooldus- ja taimekaitsemasinad, saagikoristusmasinad, saagi koristusjärgse töötlemise mobiilsed masinad, laadimis-, veo- ja ladustamismasinad, karjandusmasinad, mitmesugused põllumajandusmasinad ja –seadmed.

<https://epria.pria.ee/epria2/#/hinnakataloog/valideeritud>

Kasutatud masin, seade §30 lg 4

- abikõlblik ettevõtjale, MTÜ-le, SA-le, kui on tõendatud, et:
 - masina või seadme ostmiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest ELi või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi
 - masina või seadme hind on uue samalaadse masina/seadme hinnast madalam
 - ostetava kasutatud masina/seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest

Mitterahaline omafinantseering §35

- MTÜ ja SA korral võib omafinantseeringu osaks olla tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik taotleja poolt tehtud vabatahtlik tasustamata töö.
- Kuni 9% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest.
- Tunnitasu määr kuni 4 eurot ning masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni 8 eurot.

Mitterahaline omafinantseering

	Maksumus	km	Abikõlblik summa	Toetus	Omaosalus	
Koolitus	2000		2000	1800	200	VTT 180.-, raha 20.-
Vabatahtlik töö 9%	180		180	180	0	
Kokku	2180		2180	1980	20	
	Maksumus	km	Abikõlblik summa	Toetus	Omaosalus	
Koolitus	2000		2000	1800	200	VTT 180.-, raha 20.-
Projektijuhtimine	400		400	360	40	
Kaudne kulu	60		60	60	0	

Riigiabi reeglitest tulevad nõuded taotlejale

- Projektitoetuse suurus ei tohi koos jooksva majandusaasta ja taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahe majandusaasta jooksul eraldatud vähese tähtsusega abiga (VTA) ületada 200 000 eurot, kui projektitoetuse saaja on varem saanud VTAd ja kui antav toetus on käsitletav vähese tähtsusega abina. §34 lg 11
- VTA suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud komisjoni määruse (EL) 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt.
§34 lg 12

Vähese tähtsusega abi

- Kas tegemist on vähese tähtsusega abiga:
 - kas abi antakse riigi, linna või valla vahenditest;
 - kas abi annab majandusliku eelise abi saajale;
 - kas abimeetmel on valikuline iseloom,
 - kas abi moonutab või võib moonutada konkurentsi.
- Kui tegemist on vähese tähtsusega abiga projektis osalejatele, siis peab taotleja teavitama osalejaid sellest enne projekti elluviimist

Hinnapakkumused¹ §33

- **UUS!** LEADER-määruse kohaselt ei ole kohustust võtta **projektitoetuse taotlemiseks** hinnapakkumisi
PROJEKTITOETUSE TAOTLUS ESITATAKSE EELARVEPÕHISELT
- **UUS!** Hinnapakkumused tuleb võtta enne reaalsete kulutuste tegemist ja esitada PRIAle koos maksetaotlusega
- KTG-I on õigus LEADER-määruse nõudeid kitsendada ja hinnapakkumusi ka taotlemisel küsida – vt strateegia nõudeid KTG veebilt!
- **PVL:** Taotleja peab koos taotlusega esitama ka hinnapakkumised!!!

Hinnapakkumused ²

Investeering või tegevus üle 5000 euro (ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 3 võrreldavat hinnapakkumust
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Investeering või tegevus 100-5000 eurot (ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 1 hinnapakkumus
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonil

Asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja

- Saadud 1 hinnapakkumus
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Kulutused kuni 100 eurot

- Hinnapakkumust ei ole vaja

Hinnapakumused ⁵ - SEOTUS

Kui investeering või tegevus ületab 1000 € (ilma käibemaksuta)

- Taotleja ja hinnapakkuja ei tohi omada osalust üksteise äriühingus ega kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku

Kui toetuse saajaks on **KTG** ja tegevuse või investeeringu maksumus on suurem kui 1000 eurot kuid väiksem kui 5000 eurot (ilma käibemaksuta)

- Tegevusgrupi juhatuse liikme või tegevjuhi ja hinnapakkuja omavahelise seotuse korral peab toetuse saaja olema saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust.

Kui toetuse saaja on tegevusgrupp ja tegevuse või investeeringu maksumus ületab 5000 eurot

- Ei tohi olla hinnapakkujaga seotud

Seotud isikutega võib tehinguid teha kuni 1000 euro piires

Hinnapakkumused ²

- Väljavalitud hinnapakkumus:
 - ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga
 - peab olema objektiivselt põhjendatud
- Põhjendus, kui **ei ole saadud nõutud arvul hinnapakkumusi või ei ole valitud odavaimat hinnapakkumust**
- Hinnapakkumust **ei jaotata osadeks**, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik **teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv**

UUS! Hinnapakumused ³

- Hinnapakumus sisaldab:
 - taotleja nime,
 - hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid,
 - hinnapakumuse väljastamise kuupäeva,
 - hinnapakumuse kehtivusaega
 - toetatava tegevuse või investeringuobjekti käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust
- Ehitusseadustiku kohaselt ehitusteatise- või ehitusloakohustusliku ehitustegevuste puhul, kus ehitatavaks ehitiseks on ehitusseadustiku mõistes hoone või hoone osa, peab saadud ehitise hinnapakumus sisaldama lisaks
 - ehitise nimetus, ehitisregistri kood;
 - selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitis paikneb või millele kavandatakse ehitada;
 - ehitise üldkulud;
 - vastava kululiigi olemasolu korral ehitise ettevalmistuskulud, välisraajatiste kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindite kulud, fassaadielementide kulud, katusekulud, ruumitarindite kulud, pinnakatete kulud, sisustuse kulud, inventari kulud, seadmete kulud, tehnosüsteemide kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud.

Hinnapakumused ⁴ - RIIGIHANKED

RHS sätestatud korda on kohustatud järgima:

- 1) riik või riigiasutus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse asutus või kohalike omavalitsuste ühendus;
- 3) muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus;
- 4) sihtasutus, mille üheks asutajaks on riik või mille asutajatest rohkem kui pool on käesoleva lõike punktis 2 või 3 nimetatud isikud või mille nõukogu liikmetest rohkem kui poole määravad punktides 1–3 nimetatud isikud;
- 5) mittetulundusühing, mille liikmetest rohkem kui pool on käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isikud;
- 6) muu eraõiguslik juriidiline isik, mis vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tunnustele.

Hinnapakumused ⁴ - RIIGIHANKED

Hankija RHS i § 10 lõike 1 punkti 6 tähenduses on eraõiguslik juriidiline isik:

- mis on asutatud eesmärgiga täita või mis täidab põhi- või kõrvaltegevusena ülesannet avalikes huvides, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu, ja
- mida põhiliselt rahastavad või
- mille juhtimis-, haldus- või järelevalveorgani liikmetest rohkem kui poole määravad või mille juhtimist muul viisil kontrollivad koos või eraldi lõike 1 punktides 1–5 või teised punktis 6 nimetatud isikud või mõne muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi vastavad isikud.

Hinnapakkumused⁴ – kasutatud masin/seade

- **Kasutatud** masina/seadme kohta peab taotleja olema saanud vähemalt **ühe hinnapakkumuse, ja**
 - **LISAKS** veel ühe hinnapakkumuse uue samaväärse seadme/masina kohta
- Võrdlushindade kataloogi kantud masina/seadme kohta ei pea olema hinnapakkumust

Toetatava tegevuse algusaeg

- Taotleja ei või toetatava tegevuse / investeeringu tegemist alustada varem, ega dokumentid selle kohta **ei või olla varasemad kui KTG poolt projektitaotluse PRIA-le esitamise päevale järgneval päeval §27 lg4**
 - taotleja saab KTG veebilt teada, millal on kavandatud projektitoetuse taotluste hindamine
 - taotleja saab e-PRIA kaudu teate, et tema taotlus edastatud PRIA-le

- Projektitoetuse maksimaalne suurus ühe taotluse kohta on 200 000 eurot.
- Väljamakstava projektitoetuse summast arvestatakse maha tegevusega seotud tuludest laekunud summa, mis ületab omafinantseeringu.

Toetustaotlusega esitatavad dokumendid

Lisaks avaldusele, mis täidetakse e-priias:

- toetatava tegevuse ja kavandatava investeeringu eeldatava maksumuse arvestus kululiikide kaupa, v.a. ühisprojekti korral
- **UUS!** ehitise puhul kavandatava ehitise maksumuse eelarve vastavalt § 19 lõike 9 nõuetele Microsoft Exceli tarkvaraga töödeldavas vormingus
- äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri, kui nimetatud aruanded ei ole kättesaadavad äriregistrist
- seltsingu puhul seltsingulepingu ärakiri ja seltsinglaste nimekiri
- **UUS!** tegevuskava, kui tegemist on ühisprojektiga
- **UUS!** projektijuhi elulookirjeldus, kui taotletakse toetust projektijuhtimise kulude kohta
- **UUS!** ärakiri kohaliku tegevusgrupi üldkoosoleku otsusest kohaliku tegevusgrupi projektitaotluse või kogukonnateenuse projekti heakskiitmise kohta
- **UUS!** ühiste kavatsuste kokkuleppe ärakiri, kui taotletakse toetust kohaliku tegevusgrupi piirülese koostööprojekti ettevalmistamiseks

Toetustaotlusega esitatavad dokumendid

- ehitise puhul, mille ehitamiseks taotletakse toetust alates 30 000 eurost väljavõte põhiprojekti joonistest koos põhiprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks
- ehitise puhul, mille ehitamiseks taotletakse toetust alla 30 000 euro väljavõte eelprojekti joonistest koos eelprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks

Ilmsed vead

- Kontrollimäärus nr 809/2014 artikkel 4

Toetusesaaja esitatud toetuse- ja maksetaotlusi ning muid tõendavaid dokumente võib parandada või kohandada pärast nende esitamist igal ajal, kui pädev asutus on avastanud konkreetse juhtumi üldisel hindamisel ilmse vea ja tingimusel, et toetusesaaja on tegutsenud heas usus.

UUS! Projektitoetuse taotlused esitatakse E-PRIA kaudu

- Kõik LEADER-meetme projektitoetuse taotlused esitatakse KTGLE e-PRIA kaudu
- KTG hindab taotluse vastavust strateegiale ja rakenduskavale ning teeb meetme eelarve piires ettepaneku paremusjärjestuse kohta §39
- KTG edastab kõik taotlused PRIAle
- PRIA kontrollib nõuetele vastavust ainult nende taotlejate nõuetele vastavust, kelle taotlused on saanud KTGst täieliku või osalise rahastuse

Tegevuse elluviimine - investeringu teostamine §42

- Toetuse saaja viib tegevuse ellu või teeb investeringu ja esitab PRIAle elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu seda tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe projektitaotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31.12.2022.
- Ühisprojekti korral tehakse tegevus ja esitatakse dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas kuni nelja aasta jooksul, kuid hiljemalt 31.12.2022
- Koostööprojekti korral tehakse tegevus ja esitatakse dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas kuni kolme aasta jooksul, kuid hiljemalt 31.12.2022

Toetuse väljamaksmine

- PRIA maksab toetuse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja kui tegevused on nõuetekohaselt ellu viidud
- Toetus makstakse välja 3 kuu jooksul arvates nõuetekohaste dokumentide saamist §44
- Projektitoetuse maksmisest keeldumise otsuse korral tunnistab PRIA projektitaotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks.

Toetuse väljamaksmine enne kulutuste tegemist

- osaliselt tasutud kuludokumentide alusel (OTKA) saab taotleda toetuse väljamaksmist, kui:
 - töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud ning projektitoetuse saaja on selle vastu võtnud
 - töö, teenuse, vara eest on tasutud vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa
 - toetuse saaja on usaldusväärne

Toetuse kasutamisest teavitamine

- Juhul kui toetuse saajal on olemas veebileht, avaldatakse seal lisaks logole objekti lühikirjeldus, eesmärk, tulemus, toetuse summa
- Logo paigaldatakse kergesti märgatavale kohale ja ta peab olema selgelt nähtav.
- Uue teavituse määruse kehtestamiseni on kasutusel eelmise, perioodi 2007–2013 maaelu arengukava sümboolika

Maksetaotlus - teadmussiirde projekt

- Koolituse, seminari, teabepäeva või muu samalaadse ürituse korral esitada maksetaotlusega **päevakava** ja **osalejate nimekiri**, millel on märgitud osalejate kontaktandmed ning allkirjad, välja arvatud massiürituste puhul
 - Nimekirjas märkida juriidilise isiku registrikood ja tema põhitegevusala

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

Aitäh!

leader@pria.ee